ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

วรรณภา ธรรมรักษา
นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
เนตรนภา รักษายศ
อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
สารภี ชนะทัพ
อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 5 กรกฎาคม 2567
วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 3 สิงหาคม 2567
วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 7 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่างบริษัทจำนวน 27 แห่ง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารวบรวมจากรายงานประจำปีและข้อมูลทางการเงินของบริษัทในช่วงเวลาที่กำหนด สถิติที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด รวมถึงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผลการวิจัยพบว่า ขนาดของบริษัท มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 437,565.87 ล้านบาท โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 681,011.56 ล้านบาท อัตราการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นใหญ่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 69.45% โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.71% อัตราส่วนของกรรมการอิสระ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.75% โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.53% นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าอยู่ระหว่าง -0.688 ถึง 0.793 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า คุณลักษณะของบริษัทที่มีขนาดใหญ่และมีการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นใหญ่มาก จะมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเปิดเผยข้อมูลและทฤษฎีตัวแทน ที่ระบุว่าการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพสูงจะช่วยเพิ่มความโปร่งใสและลดความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร

คำสำคัญ: คุณลักษณะของบริษัท การบริหารความเสี่ยง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง

The Relationship Between Company Characteristics and Risk Management Disclosure of Listed Companies in The Stock Exchange of Thailand, SET50 Index

Parnchon Chokprasit
Graduate Student, Master of Business Administration Program, Graduate School, Suratthani Rajabhat University
Netnapa Raksayot
Lecturer, Faculty of Management Sciences, Suratthani Rajabhat University
Sarapee Chanatap
Lecturer, Faculty of Management Sciences, Suratthani Rajabhat University

Received: 5 July 2024
Revised: 3 August 2024
Accepted: 7 August 2024

Abstract

This research aims to study the characteristics of companies related to risk management disclosure in the Stock Exchange of Thailand, SET50 index, by using quantitative analysis methods to analyze data from a sample of 27 companies. The data used in the study was collected from annual reports and financial information of the companies over a specified period. The statistics used in the study include descriptive statistics such as frequency percentage, mean, standard deviation, maximum, and minimum values, as well as correlation coefficient analysis to examine the relationships between independent and dependent variables.

The research results showed that the average size of the companies was 437,565.87 million baht, with a standard deviation of 681,011.56 million baht. The average ownership by major shareholders was 69.45%, with a standard deviation of 15.71%. The average ratio of independent directors was 45.75%, with a standard deviation of 11.53%. Additionally, the correlation coefficient analysis found that the relationships between variables ranged from -0.688 to 0.793 at a statistical significance level of 0.01.

The study concludes that the characteristics of large companies with significant ownership by major shareholders are associated with a high level of risk management disclosure. This finding aligns with the disclosure theory and agency theory, which state that high-quality disclosure enhances transparency and reduces conflicts between shareholders and management.

Keywords: Company Characteristics, Risk Management, Stock Exchange of Thailand, Risk Management Disclosures

บทนำ (Introduction)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยทำหน้าที่เป็นกลไกและช่องทางในการระดมทุนของผู้ประกอบการ และยังช่วยให้พวกเขาสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ นอกจากนี้ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ยังถือเป็นช่องทางการออมและสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนที่สำคัญ รวมถึงเป็นแหล่งความรู้ด้านการเงินการลงทุน อย่างไรก็ตาม การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ย่อมมีความเสี่ยงเช่นเดียวกับการลงทุนประเภทอื่นๆ (รุ่งฤดี สุวรรณโชติและฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์, 2565) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 ประกอบด้วยบริษัทชั้นนำที่มีมูลค่าตลาดสูงและมีการซื้อขายหุ้นอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่ม SET50 นี้ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นดัชนีที่สะท้อนถึงสถานะและทิศทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรวม และการที่บริษัทสามารถเข้าอยู่ในกลุ่ม SET50 นั้นสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือและเสถียรภาพในด้านการเงิน การดำเนินงาน และการบริหารจัดการ กลุ่ม SET50 ถูกใช้เป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินสภาพและทิศทางของตลาดหุ้นไทย การเคลื่อนไหวของกลุ่ม SET50 นี้สามารถสะท้อนถึงสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมได้ (Chan & Fong, 2006) บริษัทในกลุ่มนี้มักได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือสูงและผลการดำเนินงานที่ดี ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการลงทุน (Loh & Stulz, 2011) การเป็นส่วนหนึ่งของ SET50 ทำให้บริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายขึ้น ทั้งจากการออกหุ้นใหม่หรือการกู้ยืม ซึ่งส่งผลดีต่อการขยายธุรกิจและการเติบโตในระยะยาว (Pagano, Panetta, & Zingales, 1998)

นอกจากนี้ บริษัทในกลุ่มนี้ยังมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส ทำให้มีความสามารถในการแข่งขันสูง (Bhagat & Bolton, 2008) การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและครบถ้วนเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กร รวมถึงการสร้างความน่าเชื่อถือในตลาดทุน การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญในหลายด้าน ได้แก่ การเสริมสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่น การปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การปฏิบัติตามกฎระเบียบและมาตรฐาน และการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Healy & Palepu, 2001; Lam, 2014; Porter & Kramer, 2006) ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทในกลุ่ม SET50 กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ให้ผู้ลงทุนหรือผู้สนใจทราบและเป็นแนวทางในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ โดยผลการวิเคราะห์สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยและพัฒนาการศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50

การทบทวนวรรณกรรม และกรอบแนวคิด และสมมติฐานการวิจัย (Literature Review and Conceptual Framework and Research Hypothesis)

การทบทวนวรรณกรรม

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีลักษณะหลากหลายและแตกต่างกันตามประเภทธุรกิจและขนาดของกิจการ โดยทั่วไปมักมีโครงสร้างองค์กรชัดเจน มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีการเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ นอกจากนี้ยังมีการระดมทุนผ่านตลาดทุน บริษัทที่มีสภาพคล่องทางการเงินดีและการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น และประเภทอุตสาหกรรมล้วนส่งผลต่อการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลทั้งสิ้น (Kongprajya, 2010; Suttipun & Stanton, 2012; Wattanakul & Watchalaanun, 2017) ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษานี้ช่วยให้เห็นภาพรวมของลักษณะสำคัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่ม SET50 (พรชัยวิทย์ โกมลสุวรรณ, 2019)

คุณลักษณะของบริษัท

คุณลักษณะของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET50) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจและการลงทุน โดยผลการวิจัยหลายชิ้นได้ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จและการดำเนินงาน โดยสามารถสรุปคุณลักษณะหลักๆ ได้ดังนี้

1. ขนาดของบริษัท ขนาดของบริษัทที่วัดจากสินทรัพย์รวมมีความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน การระดมทุน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยทั่วไป บริษัทขนาดใหญ่ที่มีสินทรัพย์รวมสูงมักมีความสามารถในการใช้หนี้และโครงสร้างเงินทุนที่มีเสถียรภาพ (Titman & Wessels, 1988) และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลตอบแทนคาดหวังของหุ้น (Fama & French, 1992) นอกจากนี้ บริษัทขนาดใหญ่ยังสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่ายและมีการขยายตัวทางธุรกิจที่รวดเร็ว (Pagano, Panetta, & Zingales, 1998) รวมถึงมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินมากขึ้น (สุธีรา ทองไชยศรี, 2557) และมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีกว่า (พิชญา จันทร์ฉาย, 2559) ทั้งนี้ บริษัทขนาดใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะมีความเสี่ยงทางการเงินต่ำกว่า (ธิดารัตน์ มงคลบุตร, 2561) และบริษัทที่มีโครงสร้างการถือหุ้นที่กระจายตัวน้อยมักมีผลการดำเนินงานที่ดีกว่า (Smith & Taylor, 2019) บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นใหญ่

เป็นสถาบันหรือต่างชาติมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลทางการเงินมากกว่า (วิชัย ภู่วรวรรณ, 2560) ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่อการดำเนินงานและการเปิดเผยข้อมูลในหลายมิติ (Rajan & Zingales, 1995; Healy & Palepu, 2001; Bhagat & Bolton, 2008; Wong & Chang, 2021; รุ่งฤดี สุวรรณโชติ และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์, 2565)

2. โครงสร้างการถือหุ้น (Ownership Structure) บริษัทที่มีการถือหุ้นโดยกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ (Concentrated Ownership) มักจะมีการควบคุมภายในที่แข็งแกร่งและการกำกับดูแลที่ดี และนฤมล ล้อมทอง (2561) กล่าวไว้ว่าการถือหุ้นโดยต่างชาติมีผลต่อการเข้าถึงเทคโนโลยีและทรัพยากรทางการเงินที่ดีขึ้น

3. คณะกรรมการบริหาร มีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลและเปิดเผยข้อมูลของบริษัท โดยบริษัทที่มีคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายและมีประสบการณ์สูงมักมี ผลการดำเนินงานที่ดีกว่า (สุชาติ ภูมินทร์, 2559) และคณะกรรมการที่มีกรรมการอิสระมากกว่าจะเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงมากกว่า (วิภาดา นิลกำแหง, 2561) การวิจัยเพิ่มเติมพบว่าบริษัทที่มีสัดส่วนกรรมการอิสระสูงและมีคณะกรรมการที่หลากหลายมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้นและมีความโปร่งใสมากขึ้น (Chen & Lee, 2019) นอกจากนี้ คณะกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านการเงินและการบริหารจัดการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการและช่วยให้บริษัทมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่ดีขึ้น (สมคิด วีระวัฒน์, 2563) บริษัทที่มีโครงสร้างคณะกรรมการที่เป็นอิสระและมีการจัดการที่ดีมีแนวโน้มที่จะมีผลการดำเนินงานสูงขึ้นและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีกว่า (Anderson & Reeb, 2564)

4. คณะกรรมการอิสระ มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพองค์กรและความโปร่งใสของข้อมูล บริษัทที่มีสัดส่วนคณะกรรมการอิสระสูงมักมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นเนื่องจากการกำกับดูแลที่เป็นธรรมและโปร่งใส (สุทธิชัย ทองประสิทธิ์, 2560) การมีคณะกรรมการอิสระยังช่วยเพิ่มการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงและทำให้ข้อมูลที่เปิดเผยมีความโปร่งใสมากขึ้น (วรพล พิศาลบุตร, 2562) นอกจากนี้บริษัทยังมีการบริหารความเสี่ยงที่ดีขึ้นและมีความน่าเชื่อถือสูงขึ้นเมื่อมีคณะกรรมการอิสระ (วารินทร์ บุญยงค์, 2564)

การบริหารความเสี่ยง ที่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องเปิดเผย

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงในหลายด้าน เพื่อสร้างความโปร่งใสและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสีย ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

บริษัทในกลุ่ม SET50 จำเป็นต้องเปิดเผยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เช่น การขยายธุรกิจ การเข้าซื้อกิจการ หรือการเข้าสู่ตลาดใหม่ๆ การเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ผู้ลงทุนเห็นภาพรวมของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายระยะยาวของบริษัท (Mikes & Kaplan, 2014)

เช่นเดียวกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ กุลธนวัฒน์ (2562) พบว่า บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลกลยุทธ์ที่ชัดเจนดึงดูดนักลงทุนได้มากกว่า เนื่องจากข้อมูลกลยุทธ์มีความสำคัญต่อนักลงทุน ในการตัดสินใจลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์การลงทุนในประเทศไทย (2561)

2. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ (Operational Risk)

ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประจำวันของบริษัท เช่น ความเสี่ยงจากกระบวนการผลิต การจัดการห่วงโซ่อุปทาน หรือปัญหาด้านเทคโนโลยี บริษัทควรเปิดเผยข้อมูลนี้เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงในกระบวนการภายในของบริษัทได้ (Basel Committee on Banking Supervision, 2006) สอดคล้องกับบทความของธนาคารแห่งประเทศไทย (2565) ที่รายงานว่าการเปิดเผยข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ช่วยลดความเสี่ยงด้านสินเชื่อดังที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2560) ระบุว่า บริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ มีประสิทธิภาพการดำเนินงานดีกว่า

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของบริษัท เช่น ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การเปิดเผยข้อมูลนี้ช่วยให้ผู้ลงทุนมีความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะการเงินและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (Holton, 2004) ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SEC, 2015) ที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลงบการเงินที่แสดงความเสี่ยงทางการเงิน โดยสมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (2564) ได้แนะแนวทางการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงทางการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีสากล (IFRS)

4. ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและสังคม (Safety, Environmental and Social Risk)

บริษัทต้องเปิดเผยความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของพนักงาน และผลกระทบทางสังคม การเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้ช่วยให้ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียเข้าใจถึงการจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนของบริษัท (Freeman & Reed, 1983) การเปิดเผยดัชนีความยั่งยืน (Thailand Sustainability Index: SETSI) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยวัดผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของบริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) และต้องเผยแพร่แนวทางการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ตามมาตรฐานสากล (GRI Standards) (สภาธุรกิจไทยเพื่อความยั่งยืน: Thai Business Council for Sustainable Development, 2023)

5. ความเสี่ยงด้านกฎหมายและกฎระเบียบ (Legal and Regulatory Risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ บริษัทต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงเหล่านี้เพื่อให้ผู้ลงทุนรับรู้ถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกฎหมายของบริษัท โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SEC, 2018) กำหนดให้บริษัท

จดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลคดีความและข้อพิพาททางกฎหมาย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) ได้จัดทำคู่มือการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย สำหรับบริษัทจดทะเบียน

6. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risk)

ความเสี่ยงใหม่ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เช่น เทคโนโลยีใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงในแนวโน้มของตลาด การเปิดเผยข้อมูลนี้ช่วยให้ผู้ลงทุนทราบถึงการเตรียมตัวของบริษัทในการจัดการกับความเสี่ยงใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (Beasley, Branson, & Hancock, 2010) ธนาคารแห่งประเทศไทย (2565) รายงานว่า การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น ความเสี่ยงด้านไซเบอร์ ความเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศ ช่วยให้บริษัทเตรียมรับมือกับความเสี่ยงได้ดีขึ้น

จากผลการวิจัยและผลการศึกษาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หลายประการ โดยเฉพาะเพื่อความโปร่งใส เสริมสร้างความเชื่อมั่น ดึงดูดนักลงทุน ลดความเสี่ยง เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และการเตรียมรับมือกับความเสี่ยงใหม่ ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET50 ควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง อย่างครบถ้วน ถูกต้อง และสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของบริษัท

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. ทฤษฎีข้อมูลไม่สมมาตร (Asymmetric Information Theory)

ทฤษฎีข้อมูลไม่สมมาตรเสนอว่าในการทำธุรกรรมทางการเงิน ข้อมูลระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมักไม่เท่าเทียมกัน ผู้บริหารบริษัทอาจมีข้อมูลภายในที่นักลงทุนภายนอกไม่มี ทำให้เกิดความไม่สมดุล การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่โปร่งใสสามารถลดปัญหานี้และเพิ่มความเชื่อมั่นของนักลงทุน (Akerlof, 1970) ทฤษฎีนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน

2. ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

ทฤษฎีตัวแทนกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถือหุ้น (Principal) กับผู้บริหาร (Agent) โดยมีสมมุติฐานว่าผู้บริหารอาจดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอย่างครบถ้วนและโปร่งใสช่วยลดความขัดแย้งนี้ และเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Jensen & Meckling, 1976) การวิจัยในแง่นี้จะมุ่งเน้นที่การประเมินผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน

3. ทฤษฎีการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Theory)

ทฤษฎีการเปิดเผยข้อมูลระบุว่าการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพสูงจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท เนื่องจากเพิ่มความโปร่งใสและช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการนี้ ซึ่งส่งผลดีต่อการประเมินความเสี่ยงและโอกาสในการลงทุน

(Verrecchia, 2001) วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และเสนอแนวทางในการปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงจึงสอดคล้องกับทฤษฎีนี้

4. ทฤษฎีความเชื่อมั่นของนักลงทุน (Investor Confidence Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอว่าความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลส่งผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน หากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอย่างโปร่งใสและครบถ้วน จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและลดความกังวลของนักลงทุน (Guiso, Sapienza, & Zingales, 2008) ทฤษฎีนี้เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนแนวคิดของทฤษฎีทางการเงินหลายประการ โดยช่วยลดปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูลระหว่างผู้บริหารและนักลงทุนตามทฤษฎีข้อมูลไม่สมมาตร ขณะเดียวกันก็ช่วยลดความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหารตามทฤษฎีตัวแทน นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวยังเป็นส่วนสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพตามทฤษฎีการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งช่วยให้นักลงทุนสามารถประเมินความเสี่ยงและโอกาสในการลงทุนได้ดียิ่งขึ้น ท้ายที่สุด การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอย่างโปร่งใสและครบถ้วนยังส่งผลโดยตรงต่อการสร้างความเชื่อมั่นและลดความกังวลของนักลงทุนตามทฤษฎีความเชื่อมั่นของนักลงทุน ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงทฤษฎีทางการเงินเหล่านี้เข้าด้วยกัน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพของตลาดการเงินและส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบริษัทและนักลงทุน

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 เช่น ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการอิสระ มีผลกระทบต่อการเปิดเผยข้อมูล การระดมทุน ประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความเสี่ยงทางการเงิน โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

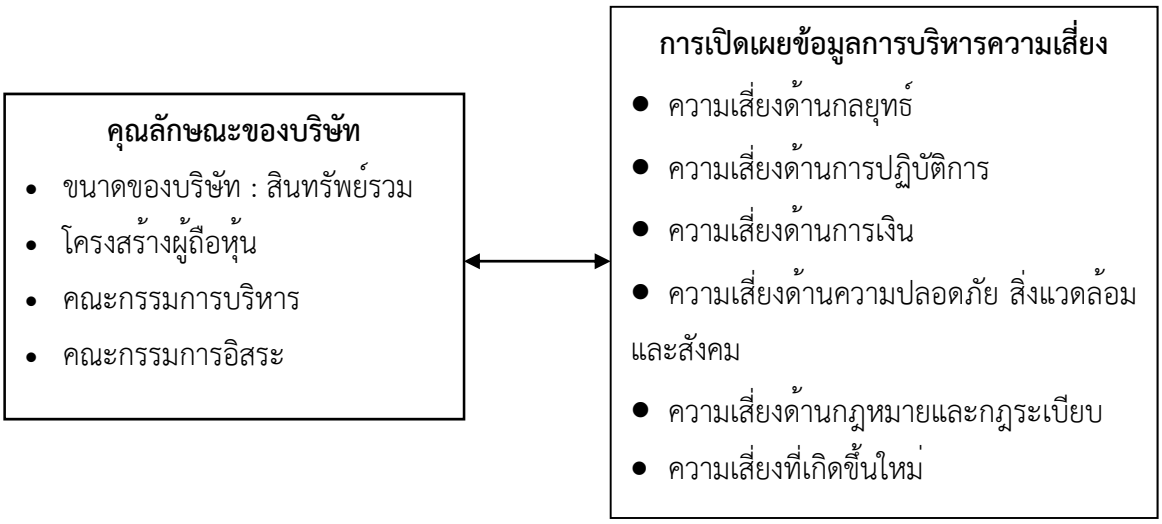
ตารางที่ 1 สรุปความสอดคล้องของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ทฤษฎี	คุณลักษณะของบริษัท	การวัดตัวแปร
ทฤษฎีข้อมูลไม่สมมาตร	ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอิสระ	การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่โปร่งใสจะช่วยลดความไม่สมดุลของข้อมูลระหว่างผู้บริหารและนักลงทุนภายนอก ซึ่งสามารถเพิ่มความเชื่อมั่นของนักลงทุนได้
ทฤษฎีตัวแทน	ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอิสระ	การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหารอย่างครบถ้วนและโปร่งใส

ทฤษฎี	คุณลักษณะของบริษัท	การวัดตัวแปร
ทฤษฎีการเปิดเผยข้อมูล	ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอิสระ	การเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพสูงเพื่อเพิ่มความโปร่งใสและช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น
ทฤษฎีความเชื่อมั่นของนักลงทุน	ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอิสระ	การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงที่โปร่งใสและครบถ้วนจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและลดความกังวลของนักลงทุน

จากตารางที่ 1 แสดงผลสรุปความสอดคล้องของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าการวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัท เช่น ขนาดของบริษัท โครงสร้างการถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการอิสระ เป็นต้น กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง โดยใช้ทฤษฎีต่างๆ เพื่ออธิบายความสำคัญและผลกระทบของการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 มีขั้นตอน ดังนี้

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาข้อมูลจากงบการเงิน ข้อมูลผู้ถือหุ้น และข้อมูลหลักทรัพย์ รวมทั้ง ศึกษา ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย บทความต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการศึกษาด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET50 โดยเก็บรวบรวมจาก SETSMART ที่มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 – 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 81 บริษัท

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดย เก็บรวบรวมจาก SETSMART ที่มีผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 - 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 27 บริษัท ยกเว้น กลุ่มธุรกิจการเงิน และบริษัทที่มีข้อมูลไม่ครบระยะเวลาที่ศึกษา

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องการวิจัย โดยการเก็บข้อมูลจากงบการเงิน ข้อมูลผู้ถือหุ้น และข้อมูลหลักทรัพย์ที่มีผลการดำเนินงานของบริษัทตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 – 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 27 บริษัท โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเป็นเครื่องมือในการวิจัย ข้อมูลจากงบการเงิน ข้อมูลผู้ถือหุ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลหลักทรัพย์ ที่มีผลการดำเนินงานของบริษัทตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 – 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 27 บริษัท ประกอบด้วย คุณลักษณะของบริษัท ได้แก่ ขนาดของบริษัท: สินทรัพย์รวม โครงสร้างผู้ถือ หุ้น คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอิสระ การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติการ ด้านการเงิน ด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม ด้านกฎ ระเบียบ และด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงิน ข้อมูลผู้ถือหุ้น และข้อมูลหลักทรัพย์ ที่มีผลการดำเนินงานของบริษัทตั้งแต่ปี พ.ศ.2563 – 2565 รวมระยะเวลา 3 ปี จำนวน 27 บริษัท โดย การนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อศึกษาค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และ ค่าต่ำสุด (Minimum)

4.2 การวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง แบ่งเป็นระดับการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (2553) โดยประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง แบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 5.00 – 6.00 คือ ดีเลิศ
ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.99 คือ ดีมาก
ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 3.99 คือ ดี
ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.99 คือ พอใช้
ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.99 คือ น้อย
ช่วงคะแนนการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงเฉลี่ยระหว่าง 0.01 – 0.99 คือ น้อยมาก

4.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) เพื่อทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 และยืนยันสมมติฐานการวิจัยที่ว่าคุณลักษณะของบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) จะทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะของบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง โดยทำการหาค่าทางสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ในช่วงทำการศึกษาข้อมูล

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของตัวแปรอิสระ คุณลักษณะของบริษัทภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

คุณลักษณะของบริษัท	จำนวน (บริษัท)	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)
ขนาดของบริษัท: สินทรัพย์รวม (ล้านบาท)	27	19,566.69	3,537,458.06	437,565.87	681,011.56
โครงสร้างผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	27	28.45	99.46	69.45	15.71
คณะกรรมการบริหาร (ร้อยละ)	27	20.00	66.67	54.24	11.53
คณะกรรมการอิสระ (ร้อยละ)	27	33.33	80	45.75	11.53

จากตารางที่ 2 คุณลักษณะของบริษัทภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ขนาดของบริษัท: สินทรัพย์รวม มี ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 437,565.87 ล้านบาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 681,011.56 ล้านบาท ค่าสุงสุดอยู่ที่ 3,537,458.06 ล้านบาท และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 19,566.69 ล้านบาท โครงสร้างผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 69.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 15.71 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 99.46 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 28.45 คณะกรรมการบริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 54.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 11.53 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 66.67 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 20.00 และคณะกรรมการอิสระ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 45.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 11.53 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 80.00 และค่าต่ำสุด อยู่ที่ 33.33

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2565

การเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง	จำนวน(บริษัท)	ร้อยละ
มีการเปิดเผยครบทั้ง 6 ด้าน	11	40.74
มีการเปิดเผยไม่ครบทั้ง 6 ด้าน	16	59.26
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า บริษัทที่มีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ครบทั้ง 6 ด้าน จำนวน 11 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40.74 และบริษัทที่มีการเปิดเผยการบริหารความเสี่ยง ไม่ครบทั้ง 6 ด้าน จำนวน 16 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 59.26

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง จำนวน 27 บริษัท แบ่งเป็นรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติการ ด้านการเงิน ด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม ด้านกฎระเบียบ และ ด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2565

ที่	การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง	ร้อยละการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง	ค่าคะแนนเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง	ระดับการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง
1	ด้านกลยุทธ์	18.00	5.00	ดีเลิศ
2	ด้านปฏิบัติการ	23.00	6.00	ดีเลิศ
3	ด้านการเงิน	24.67	1.67	น้อย
4	ด้านความปลอดภัยสิ่งแวดล้อม สังคม	22.67	4.67	ดีมาก
5	ด้านกฎ ระเบียบ	23.67	3.33	ดี
6	ด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่	25.00	6.00	ดีเลิศ

จากตารางที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยงของบริษัท จำนวน 27 บริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 แบ่งเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติการ และด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ มีระดับการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง อยู่ในระดับดีเลิศ ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับดีมาก ด้านกฎ ระเบียบ อยู่ในระดับดี และด้านการเงิน อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด ของตัวแปรตาม การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ภาพรวมทั้ง 6 ด้าน ในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2565

ตัวแปรตาม	จำนวน (บริษัท)	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	Std. Error	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Std. Deviation
ด้านกลยุทธ์ (STG)	27	0.00	1.00	0.666	0.079	0.413
ด้านปฏิบัติการ (OPERAGE)	27	0.00	1.00	0.851	0.059	0.311
ด้านการเงิน (FIN)	27	0.00	1.00	0.913	0.045	0.237

ตัวแปรตาม	จำนวน (บริษัท)	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	Std. Error	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Std. Deviation
ด้านความปลอดภัยและสังคม (ESG)	27	0.00	1.00	0.839	0.06	0.311
ด้านกฎระเบียบ (LEGAL)	27	0.00	1.00	0.876	0.05	0.264
ด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (NEW)	27	0.33	1.00	0.926	0.032	0.168

จากตารางที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.41 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 ด้านปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.31 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 ด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.91 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.24 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 ด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.31 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 ด้านกฎระเบียบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.26 ค่าสูงสุดอยู่ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.00 และด้านความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.17 ค่าสูงสุดอยู่ ที่ 1.00 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.33

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Pearson's Correlation Coefficient)

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Pearson's Correlation Coefficient)

	Size	Owner	ED	IND	STG	OPERAGE	FIN	ESG	LEGAL	NEW
Size	1									
Owner	0.029	1								
ED	-0.688**	-0.233	1							
IND	0.688**	0.233	1.000**	1						
STG	0.077	-0.063	-0.229	0.229	1					
OPERAGE	0.059	-0.197	-0.150	0.150	0.565**	1				

	Size	Owner	ED	IND	STG	OPERAGE	FIN	ESG	LEGAL	NEW
FIN	0.084	0.086	-0.243	0.243	0.001	0.167	1			
ESG	0.048	-0.122	-0.081	0.081	0.165	0.493**	0.267	1		
LEGAL	0.108	0.247	-0.343	0.343	0.393*	0.184	0.368	0.268	1	
NEW	0.116	-0.113	-0.192	0.192	0.063	0.273	0.793**	0.578**	0.555**	1

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)., *. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed) โดยที่กำหนดให้

Size คือ ขนาดของบริษัท: สินทรัพย์รวม Owner คือ โครงสร้างผู้ถือหุ้น
IND คือ คณะกรรมการอิสระ STG คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
FIN คือ ความเสี่ยงด้านการเงิน ESG คือ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม
LEGAL คือ ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ NEW คือ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่
ED คือ คณะกรรมการบริหาร OPERAGE คือ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 พบว่า ขนาดของบริษัท : สินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์เชิงลบ กับคณะกรรมการบริหาร ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ -0.688 ในขณะเดียวกันขนาดของบริษัท: สินทรัพย์รวม ก็มีความความสัมพันธ์เชิงบวกกับคณะกรรมการอิสระ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.688 ด้วย

คณะกรรมการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคณะกรรมการอิสระ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ -1.00 และความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ณ ระดับ ความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.56 ในขณะที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.50 และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 กับความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยง ด้านการเงิน เท่ากับ 0.80 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม เท่ากับ 0.58 และความเสี่ยงด้าน กฎ ระเบียบ เท่ากับ 0.55

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 สามารถอภิปราย ผลการวิจัยได้ดังนี้

ขนาดของบริษัท โดยวัดจากสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคณะกรรมการบริหาร ณ ระดับความ เชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ -0.688 สอดคล้องกับจักรพันธ์ วงษาเทพ และนงค์นิตย์ จันทร์จรัส (2564) พบว่าจำนวนของคณะกรรมการบริษัท มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของเจ้าของอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 อาจเนื่องมาจากเมื่อบริษัทหลักทรัพย์มีจำนวนคณะกรรมการบริษัทจำนวนมากจะทำให้เกิดความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันจึงมีการดำเนินการล่าช้าส่งผลต่อผลดำเนินงานของบริษัทในทางลบ ในขณะเดียวกันขนาดของบริษัทมีความความสัมพันธ์เชิงบวกกับคณะกรรมการอิสระ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.688 ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ภูษณิศา ส่งเจริญ (2562) พบว่า สัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับผลการดำเนินงานของบริษัท ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในทิศทางตรงกันข้ามที่ได้นำเสนอว่าเมื่อมีสัดส่วนคณะกรรมการอิสระจำนวนมากเกิดความขัดแย้งทางความคิดเห็นของกรรมการจึงส่งผลต่อผลดำเนินงานของบริษัทในทางลบ

คณะกรรมการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงลบกับคณะกรรมการอิสระ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ -1.00 สอดคล้องกับอาจารีย์ ประจวบเหมาะและคณะ (2561) ข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่ากรรมการส่วนใหญ่ไม่เข้าใจกลยุทธ์ของบริษัท โดยปกติคณะกรรมการส่วนมากไม่ได้ปฏิบัติงานโดยตรง ภารกิจหลักมักมุ่งเน้นให้การกำกับดูแลที่แข็งแกร่ง และการสนับสนุนด้านกลยุทธ์แก่ฝ่ายบริหารในการสร้างมูลค่าระยะยาว พบว่าเกิดจากสาเหตุ ดังนี้ 1) คณะกรรมการบริหารอาจจะให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารเพียงบางเรื่องเท่านั้นและเป็นการกระทำในกรณีที่เกิดวิกฤตหรือมีความจำเป็น 2) คณะกรรมการมีบทบาทช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ และอาจไม่เข้ามายุ่งกับการบริหารโดยตรง แต่จะให้ความร่วมมือหรือให้คำแนะนำในเชิงยุทธศาสตร์ภาพรวมอย่างเต็มที่ โดยบางบริษัทอาจใช้ระบบ Advisory Board หรือคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งมักมีความเป็นทางการน้อยกว่าคณะกรรมการเต็มรูปแบบ 3) รูปแบบคณะกรรมการในประเทศไทย คือ ระบบ Unitary Board รับผิดชอบทั้งเรื่องการตัดสินใจทางธุรกิจและกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร แต่หากไม่มีระบบตรวจสอบและถ่วงดุลที่ดีอาจทำให้คณะกรรมการไม่สามารถทำหน้าที่ได้ครบถ้วนโดยเฉพาะการตรวจสอบและคานอำนาจกับฝ่ายบริหาร

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.56 สอดคล้องกับสนธิญา สุวรรณราช (2563) พบว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรด้านกลยุทธ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการวัดผลองค์กรแบบสมดุลอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลต่อการวัดผลองค์กรแบบสมดุลร้อยละ 49.50, 58.30, 41.50, 48.50 และ 87.40 ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงมาก สามารถอภิปรายได้ว่าการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลกลยุทธ์และการบริหารความเสี่ยงอย่างชัดเจน สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรเกี่ยวกับความเสี่ยงในการทำงานของตนเอง รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการด้วย ในขณะที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 เท่ากับ 0.50 สอดคล้องกับกนกอร อุ่นสถานนท์ (2563) พบว่าผลการศึกษาระดับการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด บริเวณอาคารต่างๆ รอบโรงเรียนให้มีความสะอาดปลอดภัย มีบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนมุ่งมั่นในการเรียนรู้และสร้างศักยภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 กับความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการเงิน เท่ากับ 0.80 สอดคล้องการอภิปรายผลการวิจัยของ พิมลวรรณ ตรีพัฒนสิทธิ์ และคณะ (2565) ที่กล่าวถึงงานวิจัยของ Devi et al.(2020), Malis and Sacer (2021), Rodpan and Buasook (2021), NGUYEN(2022), and Amiret al.(2022) ซึ่งพบว่าในปีที่เกิดสถานการณ์ COVID-19 กิจการจะมีความเสี่ยงทางการเงินหรืออัตราส่วนหนี้สินที่เพิ่มขึ้นจากการศึกษากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นบริษัทที่มีขนาดใหญ่และมีความน่าเชื่อถือกว่ากิจการขนาดเล็กและขนาดกลางจึงส่งผลให้กิจการขนาดใหญ่มีความสามารถในการก่อหนี้ได้มากกว่ากิจการขนาดเล็กและขนาดกลางนอกจากนี้ในช่วงวิกฤต COVID-19 ทำให้เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ รายได้และการลงทุนจึงส่งผลให้สถาบันการเงินหลายแห่งได้เพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้นเพราะรายได้ที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินจะได้รับคือรายการดอกเบี้ยซึ่งรายได้ดอกเบี้ยนี้จะเกิดการชะลอตัวลงเนื่องจากต้องปรับลดอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายต่างๆ ทางเศรษฐกิจดังนั้น จึงทำให้สถาบันการเงินบางแห่งเพิ่มความเข้มงวดในการให้สินเชื่อเป็นพิเศษ ทั้งนี้ก็เพื่อลดความเสี่ยงต่างๆ ของทางสถาบันการเงินไม่ว่าจะเป็นการป้องกันลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้สินจากผลกระทบของ COVID-19 และรายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่สัมพันธ์กับยอดเงินกู้ยืมเป็นต้น รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ว่ากิจการควรสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยภายในโรงแรมและรีสอร์ท รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน เช่น การเช็คอินออนไลน์ การชำระเงินผ่านออนไลน์ เพื่อเป็นการลดการสัมผัส ลดการแพร่เชื่อของโรคและเพื่อเพิ่มยอดเข้าพักของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นกังวลต่อสุขภาพของตนเองและครอบครัวเพราะโรคอุบัติใหม่มักจะยังไม่มีวิธีการรักษาเหมือนกับโรคทั่วไป ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมสังคม เท่ากับ 0.58 แสดงให้เห็นว่าการให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงด้านสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ย่อมส่งผลต่อความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสิ่งแวดล้อม สังคมด้วยเสมอ และความเสี่ยงด้านสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ก็ยังมีความความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านกฎระเบียบเท่ากับ 0.55 ด้วย กล่าวคือ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากกฎระเบียบเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะ

ความเสี่ยงด้านสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ โดยทุกความสัมพันธ์ที่กล่าวมาข้างต้น มีค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 0.99 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ดังผลการศึกษาของจิรศักดิ์ จันทร์นฤมิตร (2560) ที่พบว่าบริษัทขนาดใหญ่มีสภาพคล่องทางการเงินดีและระดมทุนได้ง่าย สุพจน์ นาคะโร (2559) พบว่าบริษัทที่มีการถือหุ้นโดยกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่มีการควบคุมภายในที่แข็งแกร่งและการกำกับดูแลที่ดี นฤมล ล้อมทอง (2561) ยังกล่าวว่าการถือหุ้นโดยต่างชาติมีผลต่อการเข้าถึงเทคโนโลยีและทรัพยากรทางการเงินที่ดีขึ้น สิทธิชัย อินทรชัย (2562) และเจษฎา ศรีโสภา (2563) พบว่าคณะกรรมการบริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ของบริษัท และตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ กานต์ แสงทอง (2562), สมชาย พิสุทธิ์ศักดิ์ (2562) และวิชัย ปริยทัศน์ (2563) ยังพบว่าคณะกรรมการอิสระมีหน้าที่ในการตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานของคณะกรรมการบริหาร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและยุติธรรม และเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้ถือหุ้น โดยบริษัทที่มีคณะกรรมการอิสระที่มีประสิทธิภาพจะมีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าและมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสมากขึ้น เช่นเดียวกับผลการศึกษาของสุพจน์ นาคะโร (2559) และนฤมล ล้อมทอง (2561)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET50 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงของบริษัท มีส่วนช่วยในการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน และเป็นข้อมูลให้ทราบถึงแนวโน้มการดำเนินงานของกิจการ ผู้วิจัยสามารถศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากงานวิจัยนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนและผู้สนใจศึกษาต่อไป

2. ผู้ลงทุนควรให้ความสำคัญกับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีทิศทางในเชิงบวกเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ

3. ผู้ลงทุนต้องศึกษาและทำความเข้าใจรอบด้าน เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนอย่างรอบคอบ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ข้อมูลที่ศึกษาเพียง 3 ปี คือ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2563 – 2565 และเฉพาะกลุ่มบริษัท มีกลุ่มตัวอย่างเพียง 27 บริษัท ซึ่งขนาดของตัวอย่างดังกล่าวอาจทำให้การวิเคราะห์ไม่แม่นยำเท่าที่ควร ดังนั้น หากทำการศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการขยายช่วงเวลาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาให้มากขึ้น และใช้ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในอุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ข้อมูลการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ โดย ก.ล.ต. ควรปรับปรุงมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บริษัท และติดตามผลการเปิดเผยข้อมูล ควบคู่ไปกับการส่งเสริมทักษะความรู้ด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงของนักลงทุนผ่านสื่อการศึกษา อบรม และหลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรพัฒนาแพลตฟอร์มเผยแพร่ข้อมูล และ ก.ล.ต. ควรพัฒนาเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน เพื่อให้นักลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลได้สะดวก ซึ่งจะช่วยให้นักลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนที่เพียงพอ บริษัทมีประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและตลาดหลักทรัพย์ไทยมีสภาพคล่องและเสถียรภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

กนกอร อุ่นสถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 10*(2), 9.

กานต์ แสงทอง. (2562). การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ, 22*(4), 40-55.

กิตติพงษ์ กุลธนวัฒน์ (2562). *กลยุทธ์การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่ม SET50* (บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) (2563). ประกาศหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง (TOR) ฉบับที่ 5. https://www.sec.gov/files/rules/sro/nysearca/2023/34-97053-ex5.pdf

จักรพันธ์ วงษาเทพ และ นงค์นิตย์ จันทร์จรัส. (2564). โครงสร้างคณะกรรมการบริหารบริษัทและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Journal of Modern Learning Development, 6*(1), 182.

จิรศักดิ์ จันทร์นฤมิตร. (2560). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เจษฎา ศรีโสภา. (2563). การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการเงินและการบัญชี, 28*(3), 102-117.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). *รายงานความเสี่ยงด้านเสถียรภาพระบบการเงิน ปี 2565*. https://www.bot.or.th/

ธิดารัตน์ มงคลบุตร. (2561). *ขนาดของบริษัทและความเสี่ยงทางการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

นฤมล ล้อมทอง. (2561). ผลกระทบของการถือหุ้นต่างชาติในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการเงินและการธนาคาร, 29*(2), 112-130.

พิชญา จันทร์ฉาย. (2559). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของบริษัทกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน* (ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

พิมลวรรณ ตรีพัฒนสิทธิ์ และคณะ. (2565). ผลกระทบของวิกฤตโรคระบาดโควิด-19 ต่อความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ทในประเทศไทย. วารสารศิลปะการจัดการ, 6(4), 2202, 2205.

ภูษณิศา ส่งเจริญ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 5*(1), 162-172.

รุ่งฤดี สุวรรณโชติและฐิติภรณ์ สินจรูญศักดิ์. (2022). ปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการตัดสินใจการลงทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสาร Journal of Modern Learning Development, 7(9), 251.

รุ่งฤดี สุวรรณโชติและฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์. (2565). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบริษัทกับการเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยง. *วารสารการบัญชี, 10*(2), 145-162.

วิชัย ปริยทัศน์. (2563). การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและการกำกับดูแลกิจการ: กรณีศึกษาบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์, 32*(3), 56-73.

วิชัย ภู่วรวรรณ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างผู้ถือหุ้นกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินในบริษัทไทย. *วารสารการบัญชีและการเงิน, 6*(3), 157-172.

วิภาดา นิลกำแหง. (2561). อิทธิพลของคณะกรรมการที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลความเสี่ยง. *วารสารการเงินและการบัญชี, 34*(2), 123-140.

สนธิญา สุวรรณราช และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงองค์กรกับการวัดผลองค์กรแบบสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 13*(2), 9.

สมคิด วีระวัฒน์. (2563). บทบาทของคณะกรรมการในการกำกับดูแลกิจการ. *วารสารเศรษฐศาสตร์, 35*(3), 67-82.

สมชาย พิสุทธิ์ศักดิ์. (2562). การกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ, 27*(1), 95-110.

สิทธิชัย อินทรชัย. (2562). บทบาทของคณะกรรมการบริหารในการกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ, 23*(1), 77-91.

สุชาติ ภูมินทร์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของคณะกรรมการและผลการดำเนินงาน. *วารสารบริหารธุรกิจ, 29*(1), 45-60.

สุธีรา ทองไชยศรี. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนใน SET50. *วารสารบริหารธุรกิจ, 7*(1), 89-104.

สุพจน์ นาคะโร. (2559). *โครงสร้างการถือหุ้นและประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

อาจารีย์ ประจวบเหมาะ และคณะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารเกษมบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 19(ฉบับพิเศษ), 138.

Akerlof, G. A. (1970). The Market for "Lemons": Quality Uncertainty and the Market Mechanism. *Quarterly Journal of Economics, 84*(3), 488-500.

Anderson, R., & Reeb, D. (2021). The Impact of Board Structure on Firm Performance. *Journal of Corporate Finance, 47*(4), 112-130.

Basel Committee on Banking Supervision. (2006). *International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards*. https://www.bis.org/publ/bcbs128.htm

Beasley, M. S., Branson, B. C., & Hancock, B. V. (2010). *COSO's 2010 Report on ERM: Current State of Enterprise Risk Oversight and Market Perceptions of COSO's ERM Framework*. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

Bhagat, S., & Bolton, B. (2008). Corporate governance and firm performance. *Journal of Corporate Finance, 14*(3), 257-273.

Chen, H., & Lee, P. (2019). Board Characteristics and Corporate Governance in Thailand. *International Journal of Business and Management Studies, 11*(2), 78-95.

Fama, E. F., & French, K. R. (1992). The cross-section of expected stock returns. *The Journal of Finance, 47*(2), 427-465.

Freeman, R. E., & Reed, D. L. (1983). Stockholders and Stakeholders: A New Perspective on Corporate Governance. *California Management Review, 25*(3), 88-106.

Guiso, L., Sapienza, P., & Zingales, L. (2008). Trusting the Stock Market. *Journal of Finance, 63*(6), 2557-2600.

Healy, P. M., & Palepu, K. G. (2001). Information asymmetry, corporate disclosure, and the capital markets: A review of the empirical disclosure literature. *Journal of Accounting and Economics, 31*(1-3), 405-440.

Holton, G. A. (2004). Defining Risk. *Financial Analysts Journal, 60*(6), 19-25.

Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs, and Ownership Structure. *Journal of Financial Economics, 3*(4), 305-360.

Kongprajya, A. (2010). *An empirical investigation of corporate governance in Thai listed companies* (Doctorate Degree, University of Essex, Colchester, UK).

Lam, J. (2014). *Enterprise Risk Management: From Incentives to Controls*. Hoboken, NJ: Wiley.

Mikes, A., & Kaplan, R. S. (2014). *Towards a Contingency Theory of Enterprise Risk Management*. *Harvard Business School Working Paper.*

Pagano, M., Panetta, F., & Zingales, L. (1998). The stock market as a source of capital: Some lessons from initial public offerings in Italy. *European Economic Review, 42*(3-5), 1057-1069.

Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2006). Strategy and society: The link between competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard Business Review, 84*(12), 78-92.

Rajan, R. G., & Zingales, L. (1995). What do we know about capital structure? Some evidence from international data. *The Journal of Finance, 50*(5), 1421-1460.

Smith, J., & Taylor, A. (2019). Ownership structure and corporate performance in emerging markets: Thailand. *Journal of International Business Studies, 50*(5), 875-895.

Suttipun, M., & Stanton, P. (2012). Determinants of environmental disclosure in Thai corporate annual reports. *International Journal of Accounting and Financial Reporting, 2*(1), 99-115.

Titman, S., & Wessels, R. (1988). The determinants of capital structure choice. *The Journal of Finance, 43*(1), 1-19.

Verrecchia, R. E. (2001). Essays on Disclosure. *Journal of Accounting and Economics, 32*(1-3), 97-180.

Wattanakul, T., & Watchalaanun, T. (2017). Relationship between corporate governance and firm performance of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. *Journal of Governance and Regulation, 6*(2), 34-38.

Wong, K., & Chang, H. (2021). Institutional Ownership and Risk Disclosure in Thailand's SET50 Companies. *Asian Journal of Business and Accounting, 14*(2), 99-120.